

HAY LÀ... EM VẪN SỐNG NGUY NGA?

(Tự Truyện 2)

Tháng 11/1995, mẹ tôi và em gái Kiều My từ Pháp qua chơi.

Trong đám con, tôi là đứa duy nhất không hề muốn chia sẻ với người thân bất cứ nỗi khổ riêng nào. Nhiều khi cả với TNH, tôi cũng hành xử như thế. Thời gian hai năm gần đây, TNH lại càng không được tôi phô bày những dằn vò trong nội tâm sâu kín. Một câu thơ viết tặng tôi nhân mùa sinh nhật 31/12 năm 1994:

*Em nhớ không em?
Ly nước trà trên thành cửa sổ
Nồi cơm trong closet
Và những trái khổ hoa
Khổ hoa
Còn nỗi khổ em
Em chẳng thấy. Hay là...
Em vẫn sống nguy nga?
(...)
đã nói lên điều nhận xét ấy.*

Thật sự dưới mắt TNH, tôi lúc nào cũng “*sống nguy nga*” trong cái tháp ngà riêng có văn chương âm nhạc làm bạn. Tôi cũng chẳng muốn biện bạch, chỉ càng vui sâu hơn bên dưới những trang sách mọi niềm thống khổ, chôn giấu trong tiếng đàn trầm đêm khuya nhiều nỗi cay đắng âm thầm.

Không khí gia đình trong **tháng 11/1995** nặng nề bao nhiêu, tôi lại càng bất lực tự xỉ vả mình bấy nhiêu trong sự việc đã không đủ can đảm ngăn cản mẹ và em gái sự viếng thăm đang khi tôi rơi vào tình trạng riêng tư u uất. Tôi chỉ miệt mài suốt ngày bên bàn viết, trốn chạy không những TNH và toàn thể cuộc đời, mà trốn luôn cả mẹ tôi, không để bà nhận biết ra những gì sâu kín trong nội tâm riêng.

Tuy nhiên, càng trốn thì mọi căng thẳng càng thêm lộ rõ. Gần như trong tất cả mọi lúc, tôi và TNH đều sẵn sàng đưa ra trước nhau sự lạnh lùng cách biệt. Điềm hòa hợp sắt cầm vẫn được bạn bè ca ngợi, không biết từ đâu và từ lúc nào đã thấy không còn nữa. Những xung khắc vô cùng giữa hai cá chất, xưa nay vẫn được mỗi người âm thầm chịu đựng như một chứng ung thư, bây giờ bộc phát ra bằng miệng lưỡi phũ phàng. Trong các buổi họp gia đình có mẹ tôi và Kiều My, TNH công khai chỉ trích những thói tật của tôi, thẳng thắn phàn nàn cái điều “*ngày cũng như đêm tôi không bao giờ rời căn phòng viết để hòa nhập chung vào các sinh hoạt có TNH hiện hữu.*”

[Một buổi rượu khuya tại nhà tôi, Văn Thanh đưa ra câu hỏi: “Tôi vẫn ngạc nhiên, anh chị đều là người cầm viết, vậy làm thế nào mà anh chị không tỏ cho thấy cái điều xung khắc nhau như nhiều cặp vợ chồng cùng nghề nghiệp thường hay vướng mắc?”

Tôi đáp: “Đời sống chúng tôi vẫn có nhiều xung khắc như mọi cặp vợ chồng khác. Tuy nhiên tôi xác nhận, giữa tôi và TNH, những xung khắc không phát xuất từ cây viết. Tại sao? Tôi xin đáp: ‘Trước khi thành hôn, mỗi phía đều có một quãng đời độc thân rất dài. Bây giờ, tạo được cho nhau cảm nghĩ ‘còn độc thân’ trong môi trường một cuộc sống chung là điều làm thăng bằng hay nhất cho tâm hồn mỗi phía.’”

Văn Thanh không hiểu; tôi cũng không giải thích. Nhưng rất thành thật, tôi vẫn tin tưởng vào điều ấy. “Cảm nghĩ còn độc thân” nảy sinh lớn nhất từ hai căn phòng làm việc riêng rẽ, TNH lầu ba và tôi lầu hai. Hai không gian, hai cái bàn viết, trong đó, mỗi người chắt chừa mọi thứ, cụ thể và trừu tượng, sách vở và tư tưởng... Đó là khoảng trống để tìm bình an cho hai tâm hồn nghệ sĩ cu rư mang rất nhiều dày vò khắc khoải. Đó là nơi chạy trốn cho những suy nghĩ ngật nghèo, kết tụ từ một đời sống vợ chồng luôn bị búa vây bởi những dằn vặt đưa đến từ mọi người, mọi việc chung quanh.]

TNH kêu ca tôi “không muốn thực hành những công việc bình thường của một người vợ, không sống đời thực tế như mọi người đàn bà, lúc nào cũng hành xử bằng cung cách của một đứa trẻ tánh tình vô tâm, hờ hững...”

[Thuở mới gặp nhau, một lần có sự hiện diện của họa sĩ Hà Cẩm Tâm, tôi nói với TNH: “Đàn ông yêu em, trân quý em, trong đời không thiếu, nhưng em thiếu một tình cha. Em cần sự nuông chiều của một người cha.” Khi ấy, TNH long trọng hứa sẽ đem cho tôi điều cần thiết ấy. Tám năm, TNH giữ nguyên lời hứa, không hề buộc tôi làm cái gì mà tôi không thích, bao bọc tôi trong vòng tay rộng lượng, tránh ngăn cho tôi những đổ dồn thực tế, để tôi thảnh thơi trong cái thế giới riêng mình. Nhát nhát mọi ý muốn của tôi đều được thỏa mãn. TNH “chịu đựng” tôi trên đủ mọi mặt, chịu đựng luôn cả những cơn đau khổ đến héo mòn trong sâu kín trái tim. Nói cách khác, phải nhận rằng TNH quả đã làm “hư” tôi quá! Nhưng cũng chính vì nỗi hư này mà TNH “vô tình giữ được” cái tâm hồn phiêu bạt của tôi lâu dài hơn bất cứ ai.]

Đặc biệt trên mặt khiếm khuyết gổ chẵn, TNH cũng không ngại ngần sự nói thẳng mọi ý nghĩ thầm kín trước mẹ và em gái.

[Khi đọc xong bài “Những Nỗi Niềm Riêng” đăng trong Một Truyện Dài Không Có Tên đề cập đến sự khiếm khuyết gổ chẵn giữa tôi và TNH, Trần Ngọc bảo tôi: “Đó là lời xin lỗi lịch sự nhất của em đối với TNH trên việc này.”]

Cái điều khiến tôi chung hững không phải nảy sinh từ lời TNH chỉ trích sự tôi “buông bình trẻ con và thiếu trách nhiệm làm vợ” mà chính ở điểm: “Tôi nhận ra mình đã hoàn toàn SAI khi cho rằng bản chất nghệ sĩ của TNH có thể cảm thông được một cách rộng lượng những điều bất hạnh đổ xuống từ trước trong cuộc đời tôi.”

*
* *

Thời gian này, TNH đối với Âu Cơ cũng không còn dịu dàng như trước. Mỗi đêm giúp nó làm *home-work*, TNH đã không dẫn được nhiều con la hét dữ dội, rồi lại căn nhắc tôi tại sao mỗi bữa không bỏ ra một tiếng đồng hồ làm bài với nó. Trong TNH dường như có điều thay đổi, khuôn mặt luôn trầm ngâm ủ dột và suy tán thật nhiều.

Mỗi đêm sau giờ cơm, TNH vẫn bảo tôi:

“Bố phải đi một vòng cho đỡ đau bao tử. Dạo này thuốc mua không ra, bố cứ bị đau.”

Cũng mỗi đêm, TNH gọi điện thoại cho ai đó bằng số *phone* dưới tiệm sách. Điều này tôi chỉ khám phá ra khi phải dùng đến cái điện thoại ấy và thấy nó bị cúp. Hỏi, thì TNH đáp:

“Bố cúp điện thoại là bởi phải liên lạc với những người bạn từng có những chuyện riêng trong thời còn học chung ở Santa Barbara. Bố không muốn ai nghe hết.”

Trong hơn 8 năm làm vợ, tôi tin tưởng TNH từng chút việc (như đưa con đi bú sữa bình cương cường – vẫn tin tưởng người cha của nó) nên không nghi ngờ gì những sự kiện bất thường trên.

Một bữa TNH bảo tôi:

“Bố sẽ đi Washington DC chừng nửa tháng vì việc riêng đã hứa với các người bạn cũ. Và lại, bố cũng cần qua Pennsylvania thăm hai bà chị, có chuyện phải giải quyết trong gia đình.”

Với việc đi này, quả thật tôi ngạc nhiên. Tám năm ăn ở, trừ ra chuyến về VN một mình thăm gia đình năm 1990 do ý xúi giục của mẹ tôi và tôi, TNH chưa bao giờ muốn đi đâu xa mà không có tôi và Âu Cơ bên cạnh. Nhưng rồi, tôi tự nghĩ, sự khuấy khỏa đầu óc bằng một chuyến đi cũng là điều tốt cho TNH. Dạo sau này gần như tôi không thấy TNH sáng tác gì nữa ngoài những bài phải viết cho tờ Văn Uyển. Tâm tư tôi xao động không ít theo điều đó, nhưng với thói quen im lặng, tôi không hỏi TNH có sao lại như thế. Một chuyến đi, biết đâu sẽ khiến TNH thoải mái để có thể hăng say cầm bút trở lại như xưa?

Tôi chỉ có chút lạ lùng rằng tại sao TNH lại không chọn đi vào dịp Noel, Âu Cơ được nghỉ hai tuần, đỡ bận tâm vì việc đưa đón nó đi học? Hỏi, thì TNH đáp một cách rất mơ hồ. Tôi nghe mà cũng không mấy chú tâm tìm hiểu.

□